

Lublin, 3 stycznia 2013 r.

RIO – II – 600/39/2012

Pan Gabriel Zbigniew Gąbka
Wójt Gminy Radecznica
ul. Prusa 21
22-463 Radecznica

Szanowny Panie Wójcie

W dniach od 22 sierpnia do 23 października 2012 r. (z uzasadnionymi przerwami) Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie przeprowadziła kompleksową kontrolę gospodarki finansowej gminy Radecznica. Protokół kontroli podpisano 9 listopada 2012 r.

W zakresie nieprawidłowości o incydentalnym charakterze lub wyeliminowanych w trakcie kontroli, po udzieleniu stosownego instruktażu, nie formułowano wniosków pokontrolnych.

Poniżej podaję stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia oraz wnioski co do sposobu ich wyeliminowania, stosownie do przepisów art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2012 r., poz. 1113).

W załączniku do wystąpienia pokontrolnego wskazuję osoby odpowiedzialne za stwierdzone nieprawidłowości.

1. W zakresie danych ogólno-organizacyjnych:

1.1. Niezamieszczenie daty na niektórych dokumentach wpływających do Urzędu Gminy –

str. 22, 39, 88, 121 protokołu.

Na wpływającej na nośniku papierowym dokumentacji o charakterze finansowym lub mającej wpływ na gospodarkę finansową miasta umieszczać pieczęć, zawierającą między innymi datę wpływu, stosownie do przepisów § 42 ust. 2 w związku z przepisami § 7 pkt 6 załącznika Nr 1 do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz. U. Nr 14, poz. 67 z późn. zm.).

2. W zakresie rachunkowości i sprawozdawczości:

2.1. Nieokreślenie systemu służącego ochronie danych i ich zbiorów – str. 5 protokołu.

Uzupełnić dokumentację opisującą przyjęte zasady rachunkowości, przez określenie systemu służącego ochronie danych i ich zbiorów, w tym dowodów księgowych, ksiąg rachunkowych i innych dokumentów stanowiących podstawę dokonanych w nich zapisów, stosownie do przepisów art. 10 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.).

2.2. Niedokonanie ostatecznego zamknięcia ksiąg rachunkowych za 2011 r. oraz ich niezamykanie za poszczególne okresy sprawozdawcze – str. 6, 7 protokołu.

Księgi rachunkowe zamykać nie później niż w ciągu 3 miesięcy od dnia kończącego rok obrotowy, zgodnie z przepisami art. 12 ust. 2 pkt 1 ustawy o rachunkowości. Ostatecznego zamknięcia ksiąg rachunkowych dokonywać w terminach wskazanych w przepisach § 18 ust. 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 z późn. zm.), powoływanego w dalszej części tego wystąpienia jako „rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.”.

Przestrzegać przepisów art. 12 ust. 5 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którymi zamknięcie ksiąg rachunkowych polega na nieodwracalnym wyłączeniu możliwości dokonywania zapisów księgowych w zbiorach tworzących zamknięte księgi

rachunkowe, z uwzględnieniem art. 13 ust. 2 i 3 tej ustawy .

Przy prowadzeniu ksiąg rachunkowych, przy użyciu komputera stosować procedury i środki chroniące przed zniszczeniem, modyfikacją lub ukryciem zapisu, w tym wykorzystywać funkcję stosowanego programu komputerowego „zamknięcie miesiąca/roku”, powodującą nieodwracalne wyłączenie możliwości dokonywania zmian w dokonanych zapisach księgowych, mając na uwadze przepisy art. 23 ust. 1, art. 24 ust. 4 pkt 3, ust. 5 pkt 1 i 2 oraz art. 25 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

- 2.3. *Niesporządzanie zestawień obrotów i sald kont księgi głównej budżetu gminy. Niesporządzenie na koniec 2009 - 2011 roku zestawień sald wszystkich kont ksiąg pomocniczych – str. 7 protokołu.*

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego, nie rzadziej niż na koniec miesiąca, sporządzać zestawienie obrotów i sald kont księgi głównej, a co najmniej na dzień zamknięcia ksiąg rachunkowych zestawienia sald wszystkich kont ksiąg pomocniczych, zgodnie z przepisami art. 18 ustawy o rachunkowości.

- 2.4. *Niebieżące prowadzenie ksiąg rachunkowych.*

Nieujęcie w księgach rachunkowych:

- *operacji wpływu na wyodrębniony rachunek bankowy projektu p.n. „Budowa sieci kanalizacji sanitarnej oraz oczyszczalni ścieków w Radecznicy ze środków Mechanizmu Finansowania Europejskiego Obszaru Gospodarczego” kwoty 78.171,44 zł oraz tworzenia i likwidacji lokat z tych środków,*
- *należności z tytułu zwrotu kosztów utrzymania zwierząt (w wysokości 6.267,93 zł) oraz należności z tytułu nadpłaty udziału własnego w realizacji ww. projektu (3.765,03 zł) – str. 10 -13, 19-20, 54-55, 104, 105 protokołu.*

Do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego wprowadzać, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które wystąpiło w tym okresie sprawozdawczym, stosownie do przepisów art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

Księgi rachunkowe prowadzić rzetelnie, dokonując w nich zapisów odzwierciedlających stan rzeczywisty, zgodnie z przepisami art. 24 ust. 2 tej ustawy.

- 2.5. *Dokonywanie zapisów w księgach rachunkowych Urzędu Gminy na podstawie dokumentów dotyczących innej jednostki (m.in. OSP Dzielce, klubu sportowego Spartakus, biblioteki) - str. 13-15, 98 protokołu.*

Zapisów w księgach rachunkowych dokonywać na podstawie dowodów księgowych, w których jako strona wskazany jest Urząd Gminy, realizujący daną operację gospodarczą, zgodnie z przepisami art. 21 ust. 1 pkt 2 i art. 22 ust. 1 w związku z art. 4 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

2.6. *Przypadki nieterminowego regulowanie zaciągniętych zobowiązań – str. 15-16 protokołu.*

Wydatków publicznych dokonywać w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań, stosownie do przepisów art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.

2.7. *Niezachowanie systematyki zapisów - str. 16 - 19, 34-35, 37 protokołu.*

Zapisów o zdarzeniach dokonywać na kontach księgi głównej w ujęciu systematycznym, w związku z przepisami art. 15 ust. 1 ustawy o rachunkowości, w szczególności:

a) operacje gospodarcze dotyczące lokat terminowych (gromadzonych na wyodrębnionych rachunkach bankowych) – ujmować w księgach rachunkowych budżetu gminy:

- przelew środków z rachunku budżetu na rachunek lokaty na podstawie wyciągu bankowego z rachunku budżetu:

Wn 140 „Środki pieniężne w drodze”,

Ma 133 „Rachunek budżetu”,

- wpływ środków pieniężnych na rachunek lokat na podstawie wyciągu bankowego z tego rachunku:

Wn 133/1 „Rachunek budżetu - lokaty”,

Ma 140 „Środki pieniężne w drodze”;

b) dochody budżetu gminy nieujęte w planach finansowych innych jednostek budżetowych zaliczać do przychodów Urzędu Gminy, zgodnie z przepisami § 7 rozporządzenia Ministra Finansów z 5 lipca 2010 r.,

c) operacje związane z przekazaniem dotacji ujmować w ewidencji Urzędu Gminy, na kontach:

- przelew kwoty dotacji:

Wn 224 „Rozliczenie dotacji budżetowych oraz płatności z budżetu środków europejskich”,

Ma 130 „Rachunek bieżący jednostki”,

- rozliczenie dotacji:

Wn 810 „Dotacje budżetowe, płatności z budżetu środków europejskich oraz środki z budżetu na inwestycje”,

Ma 224 „Rozliczenie dotacji budżetowych oraz płatności z budżetu

środków europejskich”;

d) wpływ na rachunek bankowy należności wyegzekwowanych przez urząd skarbowy w wysokości pomniejszonej o pobraną opłatę komorniczą (w kwocie faktycznego wpływu) ujmować:

* w ewidencji księgowej budżetu gminy:

Wn 133 „Rachunek budżetu”,

Ma 901 „Dochody budżetu”,

* w ewidencji księgowej Urzędu Gminy:

Wn 130 „Rachunek bieżący jednostki”,

Ma 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”,

- kwotę pobranej przez urząd skarbowy opłaty komorniczej (na podstawie poleceń księgowania – PK) ujmować:

* w ewidencji księgowej budżetu gminy (PK – wykazanie w zrealizowanych dochodach i poniesionych wydatkach odpowiednio pobranych dochodów i zapłaconej opłaty komorniczej):

Wn 902 „Wydatki budżetu”,

Ma 901 „Dochody budżetu”,

i równolegle

* w ewidencji księgowej Urzędu Gminy:

- ujęcie pobranych dochodów od dłużnika, w wysokości równej opłacie komorniczej, którą potrącono z zebranych dochodów – PK:

Wn 130 „Rachunek bieżący jednostki”,

Ma 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”,

- ujęcie wydatków jednostki z tytułu poniesionej opłaty komorniczej, potrąconej z pobranych dochodów od dłużnika – PK:

Wn 761 „Pozostałe koszty operacyjne”,

Ma 130 „Rachunek bieżący jednostki”;

e) przekazanie środków finansowych z rachunku budżetu na wyodrębniony rachunek bankowy z przeznaczeniem na pokrycie wydatków Urzędu Gminy:

Wn 223 „Rozliczenie wydatków budżetowych”,

Ma 133 „Rachunek budżetu”;

f) wnoszone przez wykonawców zabezpieczenia należytego wykonania umów w formie gwarancji ubezpieczeniowych ujmować wyłącznie w pozabilansowej ewidencji księgowej, bowiem nie są to środki pieniężne ani papiery wartościowe podlegające ewidencji na kontach 139 „Inne rachunki bankowe” lub 140 „Krótkoterminowe papiery wartościowe i inne środki pieniężne”, ani też zobowiązania podlegające ewidencji na koncie rozrachunkowym. Gwarancje te nie są aktywami ani zobowiązaniami w rozumieniu przepisów art. 3 ust. 1 pkt 12 i 20 ustawy o rachunkowości,

stosownie do zasad funkcjonowania kont określonych w załącznikach Nr 2 i Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.

2.8. *Nieprowadzenie ewidencji szczegółowej do konta 902 „Wydatki budżetu” – str. 18 protokołu.*

Do konta 902 „Wydatki budżetu” prowadzić ewidencję szczegółową w sposób umożliwiający ustalenie stanu poszczególnych wydatków budżetu według podziałek klasyfikacji, zgodnie z zasadami funkcjonowania tego konta, określonymi w załączniku Nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z 5 lipca 2010 r.

2.9. *Dokonywanie zapisu w księgach rachunkowych Urzędu na podstawie dowodów PK „Polecenie księgowania”, które nie pozwalają na identyfikację dowodów źródłowych stanowiących podstawę zapisu - str. 20-21 protokołu.*

Zapisów w księgach rachunkowych dokonywać na podstawie dokumentów zawierających zrozumiały tekst, pozwalających na identyfikację dowodów, stanowiących podstawę zapisu, na wszystkich etapach przetwarzania danych, stosownie do przepisów art. 23 ust. 2 pkt 3 w związku z art. 24 ust. 4 pkt 1 ustawy o rachunkowości.

2.10. *Przypadki nieprawidłowej klasyfikacji budżetowej wydatków – str. 21 protokołu.*

Wydatki budżetowe klasyfikować zgodnie z „Klasyfikacją paragrafów dochodów, przychodów i środków”, stanowiącą Załącznik nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. Nr 38, poz. 207 z późn. zm.), w tym zakup: publikacji książkowych klasyfikować do § 424 „Zakup pomocy naukowych, dydaktycznych i książek”, usług pocztowych i transportowych do § 430 „Zakup usług pozostałych”, a usług remontowych do § 427 „Zakup usług remontowych”.

2.11. *Nieprawidłowości w zakresie prowadzenia szczegółowych kont podatników, polegające na dokonaniu:*

- *odpisu podatku od środków transportowych (w związku z likwidacją pojazdu), mimo niezłożenia korekty deklaracji i niewydania decyzji określającej wysokość zobowiązania podatkowego,*
- *odpisu podatku w innej wysokości niż wynikająca z decyzji w sprawie umorzenia zaległości podatkowej,*
- *przypisów podatków na podstawie niedoreczonych decyzji, w tym wystawionych na*

osoby nieżyjące - str. 22, 23, 77, 78, 82 protokołu.

Przypisu i odpisu podatków na kontach podatników dokonywać pod datą skutecznego doręczenia stronie decyzji ustalającej wysokość zobowiązania podatkowego oraz na podstawie deklaracji, w związku z przepisami § 4 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz § 11 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 208, poz. 1375), mając na uwadze przepisy art. 212 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r., poz. 749 z późn. zm.), zgodnie z którymi organ podatkowy, wydający decyzję, jest nią związany od chwili jej doręczenia.

W przypadku niezłożenia deklaracji, przypisu podatku dokonywać na podstawie decyzji organu podatkowego, określającej wysokość zobowiązania podatkowego (po przeprowadzeniu postępowania podatkowego), stosownie do przepisów § 4 ust. 1 pkt 2 cytowanego rozporządzenia, w związku z art. 21 § 3 Ordynacji podatkowej.

Podejmować działania mające na celu ustalenie następców prawnych nieżyjących podatników oraz doręczenie decyzji wymiarowych stronie postępowania.

Decyzje wymiarowe doręczać stronie (albo jej pełnomocnikowi), stosownie do przepisów art. 145 Ordynacji podatkowej, mając na uwadze przepisy art. 133 § 1 tej ustawy.

W przypadku ustalenia, że podatnik nie żyje, zamykać jego konto podatkowe, w związku z przepisami art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości, a nieuregulowane przez niego zaległości podatkowe dochodzić od spadkobiercy, po wydaniu i doręczeniu decyzji o odpowiedzialności spadkobiercy za zobowiązania podatkowe spadkodawcy, stosownie do przepisów art. 100 w związku z art. 102 Ordynacji podatkowej, mając na uwadze art. 1025 § 2 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93 z późn. zm.).

2.12. Nieprawidłowe prowadzenie kont pomocniczych do kont 011, 013, 020 i 071, w wyniku:

- nieoznaczenia ich nazwą jednostki, której dotyczą, nazwą danego rodzaju księgi rachunkowej oraz co do roku obrotowego,*
- dokonywania zapisów bez wskazania daty dokonania operacji oraz rodzaju i numeru identyfikacyjnego dowodów księgowych i daty zapisu,*
- ujmowania w jednej pozycji składników majątku składających się z kilku odrębnych obiektów,*
- ujmowania w ewidencji analitycznej do konta 013 składników majątkowych o wartości niższej niż minimalna, ustalona w przepisach wewnętrznych.*

Dokonywanie zapisów w ewidencji analitycznej bez jednoczesnego ujęcia operacji

w ewidencji syntetycznej.

Nieewidencjonowanie na kontach 013 i 020 zakupu składników majątkowych.

Niezgodność stanu konta 011 „Środki trwałe” z prowadzoną do niego ewidencją analityczną- str. 25 -27, 31-33, 36, 37 protokołu.

Księgi rachunkowe, z uwzględnieniem techniki ich prowadzenia, trwale oznaczać nazwą (pełną lub skróconą) jednostki, której dotyczą (każda księga wiązana, każda luźna karta kontowa), nazwą danego rodzaju księgi rachunkowej oraz wyraźnie oznaczać co do roku obrotowego, stosownie do przepisów art. 13 ust. 4 pkt 1 i 2 ustawy o rachunkowości.

Zapisów w księgach rachunkowych dokonywać ze wskazaniem daty operacji gospodarczej, rodzaju i numeru identyfikacyjnego dowodu księgowego, stanowiącego podstawę zapisu oraz jego datę, jeżeli różni się ona od daty dokonania operacji gospodarczej, zgodnie z przepisami art. 23 ust. 2 pkt 1 i 2 powołanej ustawy.

Ewidencję analityczną środków trwałych prowadzić w sposób umożliwiający ustalenie wartości początkowej poszczególnych środków trwałych, zgodnie z przepisami zawartymi w części „Objaśnienia wstępne” rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2010 r. w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych (KTŚ) (Dz. U. z 2010 r. Nr 242, poz. 1622) w związku z przepisami art. 40 ust. 3 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. z 2012 r., poz. 591 z późn. zm.).

Na koncie 013 „Pozostałe środki trwałe” ujmować składniki majątkowe o wartości przekraczającej kwotę ustaloną w § 17 pkt 4 „Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów”, stanowiącej załącznik do zarządzenia Nr 43/2010 Wójta Gminy Radecznica, w związku z zasadami funkcjonowania tego konta określonymi w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.

Na kontach ksiąg pomocniczych dokonywać zapisów będących uszczegółowieniem i uzupełnieniem zapisów konta księgi głównej, zapewniając zgodność sald i zapisów kont ksiąg pomocniczych z kontami księgi głównej, stosownie do przepisów art. 16 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

Zdarzenia ujmować w księgach rachunkowych zgodnie z ich treścią ekonomiczną, dokonując zapisów odzwierciedlających stan rzeczywisty, zgodnie z przepisami art. 4 ust. 2 i art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości. Ująć wskazane w protokole składniki majątkowe na właściwych kontach.

2.13. Kwartalne rozliczanie jednostek budżetowych ze zrealizowanych dochodów i wydatków – str. 35 protokołu.

Zrealizowane przez jednostki budżetowe dochody i wydatki rozliczać na podstawie okresowych (miesięcznych) sprawozdań Rb-27S „Sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego”

i Rb 28S „Sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego” tych jednostek, zgodnie z zasadami funkcjonowania kont 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych” i 223 „Rozliczenie wydatków budżetowych”, określonymi w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.

2.14. Wykazanie w bilansie z wykonania budżetu gminy za 2011 r. niektórych danych niezgodnych z ewidencją księgową - str. 38 protokołu.

Bilans z wykonania budżetu gminy sporządzać na podstawie danych wynikających z prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych, ujmując w nich wszystkie informacje, w zakresie ustalonym w załączniku Nr 9 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r., zgodnie z przepisami § 17 ust. 6 tego rozporządzenia, w związku z przepisami art. 4 ust. 1 i 2 ustawy o rachunkowości.

2.15. Nieprawidłowości w zakresie sprawozdawczości za 2011 r. polegające na:

a) wykazaniu w jednostkowym sprawozdaniu Rb-27S:

- w dz. 400 rozdz. 4002 § 0830 oraz w dz. 010 rozdz. 01010 § 0830 zawyżonej kwoty zaległości (o 399,45 zł),*
- w dz. 756 rozdz. 75616 § 0910 zaniżonej kwoty umorzonych zaległości (o 4.041 zł),*

b) niewykazaniu w sprawozdaniu Rb-28S i Rb – Z zobowiązań wymagalnych w kwocie 88.593,48 zł,

c) niewykazaniu w sprawozdaniu Rb-NDS kwoty udzielonej i spłaconej pożyczki (w wysokości 10.000 zł),

d) sporządzeniu zbiorczego sprawozdania Rb-28S, w zakresie niektórych danych, na podstawie ksiąg rachunkowych,

e) sporządzeniu łącznego sprawozdania Rb-N i Rb-Z za IV kwartał 2011 r. w zakresie niektórych danych na podstawie ksiąg rachunkowych oraz wykazanie w sprawozdaniu Rb-N zaniżonej kwoty należności z tytułu dostaw towarów i usług (o co najmniej 9.089,07 zł) i należności wymagalnych z tytułu dostaw i usług (o 695,96 zł),

f) niesporządzaniu jednostkowych sprawozdań Rb-N i Rb-Z

g) niesporządzanie sprawozdań łącznych Rb-N i Rb-Z na podstawie sprawozdań jednostkowych – str. 39-43, 47-50 protokołu.

Jednostkowe sprawozdania budżetowe Rb-27S „Miesięczne/roczne sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu

terytorialnego”, Rb – 28S „Miesięczne/roczne sprawozdanie w wykonania wydatków budżetowych” i Rb-NDS „Kwartalne sprawozdanie o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego” sporządzać na podstawie ksiąg rachunkowych, zgodnie z przepisami § 6 ust. 1 pkt 1 i § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20, poz. 103).

Zbiorcze sprawozdania budżetowe, w szczególności sprawozdań jednostkowych, sporządzać na podstawie sprawozdań jednostkowych jednostek podległych oraz sprawozdania jednostkowego jednostki samorządu terytorialnego, jako jednostki budżetowej i jako organu, stosownie do przepisów § 6 ust. 1 pkt 3 tego rozporządzenia.

Sporządzać jednostkowe sprawozdania Rb-Z „Kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń” oraz Rb-N „Kwartalne sprawozdanie o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych”, obejmujące swym zakresem zarówno Urząd Gminy jak i organ, na podstawie ksiąg rachunkowych oraz innych dokumentów dotyczących jednostki, zgodnie z przepisami § 4 ust. 1 pkt 1 i § 4 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. Nr 43, poz. 247).

Sprawozdania łączne Rb-Z i Rb-N sporządzać na podstawie sprawozdań jednostkowych jednostek podległych i własnego sprawozdania jednostkowego, stosownie do przepisów § 4 ust. 1 pkt 2 cytowanego rozporządzenia.

Poinformować kierowników poszczególnych jednostek organizacyjnych o obowiązku sporządzania i przekazywania sprawozdań jednostkowych, określonym w § 6 ust. 1 pkt. 4 cytowanego rozporządzenia, mając na uwadze przepisy art. 18 pkt 2 w związku z art. 93 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z 2005 r. Nr 14, poz. 114 z późn. zm.).

2.16. Nieprawidłowe sporządzenie sprawozdania Rb-PDP za okres od początku roku do 31 grudnia 2011 r., przez:

a) zaniżenie (co najmniej o 14.529,42 zł) skutków obniżenia górnych stawek w podatku od nieruchomości oraz zawyżenie (co najmniej o 3.869,85 zł) skutków udzielonych ulg i zwolnień w tym podatku, w wyniku:

- przyjęcia do ich wyliczenia nieprawidłowej powierzchni gruntów pozostałych i gruntów pod jeziorami oraz błędów rachunkowych (odpowiednio: zaniżono o 14.529,42 zł i zawyżono o 4.980,85 zł),*
- wyliczenia tych skutków dla budynków mieszkalnych i budynków pozostałych, stanowiących własność rolników, emerytów i rencistów, zwolnionych z podatku*

- uchwałą Rady Gminy - na podstawie szacunkowych danych,*
- *niewyliczenia tych skutków dla budynków lub ich części oraz gruntów związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą inną niż rolnicza lub leśna przez osoby podejmujące działalność po raz pierwszy, zwolnionych z podatku na okres roku uchwałą Rady Gminy (skutki udzielonych ulg i zwolnień zaniżono o 290 zł),*
  - *niewyliczenia skutków zwolnienia z podatku od nieruchomości, uchwałą Rady Gminy, dla budynku związanego z ochroną przeciwpożarową (w kwocie 1.202 zł) oraz wyliczenia skutków zwolnienia z tego podatku dla gruntów, związanych z ochroną przeciwpożarową, sklasyfikowanych w ewidencji geodezyjnej jako użytki rolne (w kwocie 381 zł),*
- b) wykazanie skutków udzielonych ulg i zwolnień w podatku rolnym w zawyżonej wysokości (o 305,83 zł), w związku z przyjęciem do ich wyliczenia nieprawidłowej powierzchni gruntów, stanowiących wspólnoty gruntowe, zwolnionych z podatku uchwałą Rady Gminy, w tym użytków rolnych, zwolnionych ustawowo z tego podatku – str. 44 – 46, 66, 67, 72 protokołu.*

W sprawozdaniu Rb-PDP „Roczne sprawozdanie z wykonania dochodów podatkowych gminy” wykazywać kwoty stanowiące rzeczywiste skutki obniżenia górnych stawek podatków oraz udzielonych przez gminę ulg i zwolnień obliczone za okres sprawozdawczy oraz skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy – Ordynacja podatkowa, stosownie do przepisów § 3 ust. 1 pkt 9, 10 i 11 w związku z przepisami § 7 ust. 3 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej załącznik Nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20, poz. 103).

Przy obliczaniu skutków obniżenia górnych stawek podatkowych (jako różnicy pomiędzy dochodami, jakie gmina mogłaby uzyskać stosując górne stawki podatkowe, a dochodami, jakie powinna uzyskać stosując niższe stawki uchwalone przez Radę Gminy) – wykazywanych w kolumnie „Skutki obniżenia górnych stawek podatków obliczone za okres sprawozdawczy” – uwzględniać wszystkie przedmioty opodatkowania.

W kolumnie „Skutki udzielonych ulg i zwolnień...” wykazywać skutki zwolnienia wszystkich przedmiotów opodatkowania, przyjmując do ich wyliczenia stawkę podatku ustaloną w uchwale Rady Gminy.

Skutki obniżenia górnych stawek w podatku od nieruchomości dla budynków mieszkalnych i budynków pozostałych, stanowiących własność rolników, emerytów i rencistów, zwolnionych z podatku uchwałą Rady Gminy oraz skutki zwolnienia tych budynków z podatku ustalać na podstawie rzeczywistej powierzchni, wykazanej

w informacjach o nieruchomościach i obiektach budowlanych, które podatnicy zobowiązani są złożyć organowi podatkowemu na podstawie przepisów art. 6 ust. 6 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 95, poz. 613 z późn. zm.), w celu rzetelnego przedstawienia w sprawozdaniu Rb-PDP skutków zastosowanych zwolnień, a także skutków obniżenia górnych stawek podatków.

Przy obliczaniu skutków udzielonych ulg i zwolnień nie wykazywać skutków finansowych wynikających z ulg i zwolnień ustawowych w podatkach, w tym skutków zwolnienia z podatku rolnego użytków rolnych klasy V i VI, na podstawie przepisów art. 12 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2006 r. Nr 136, poz. 969 z późn. zm.).

Sporządzić skorygowane sprawozdanie Rb-PDP za 2011 r. (również w formie elektronicznej) oraz przekazać je do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie Zespół Zamiejscowy w Zamościu w terminie 14 dni od daty otrzymania tego wystąpienia; załączyć szczegółową informację o wielkościach dokonanych korekt i wskazać, że korekta dokonana została w wyniku kontroli przeprowadzonej przez RIO.

2.17. Nieprawidłowości w gospodarce kasowej, polegające na:

- *niewskazaniu na dokumentach kasowych daty odbioru gotówki z kasy (przypadki),*
- *ujmowaniu w raporcie kasowym wypłaty gotówki pod inną niż faktyczna data jej wypłaty,*
- *ewidencjonowaniu operacji wpłat z tytułu opłaty skarbowej niezgodnie z ich rzeczywistym przebiegiem,*
- *niezachowaniu w raportach kasowych chronologii zapisów (przypadki) – str. 53-56 protokołu.*

Na dowodach dokumentujących wypłatę gotówki z kasy zamieszczać datę tej operacji, zgodnie z przepisami art. 21 ust. 1 pkt 4 ustawy o rachunkowości.

Zapisów w księgach rachunkowych dokonywać zgodnie z rzeczywistym przebiegiem operacji, w tym wpłaty i wypłaty gotówką ujmować w tym samym dniu, w którym zostały dokonane, stosownie do przepisów art. 24 ust. 2 i ust. 5 pkt 3 powołanej ustawy.

Wpłaty gotówki z tytułu opłaty skarbowej ujmować w raportach kasowych i na koncie 101 „Kasa”, zgodnie z zasadami funkcjonowania tego konta określonymi w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.

2.18. Nieprawidłowości w zakresie inwentaryzacji, polegające na:

- *nieprzeprowadzeniu inwentaryzacji środków trwałych ewidencjonowanych na koncie*

- 011 „Środki trwałe” (gruntów i środków trwałych trudnodostępnych oglądowi – od 2007 r., pozostałych – od 2004 r.) oraz aktywów i pasywów budżetu na 31.12 2011 r.,
- nierozliczeniu inwentaryzacji materiałów (paliwa),
  - nieujawnieniu różnic między stanem środków pieniężnych, wynikającym z uzyskanego z banku potwierdzenia oraz faktycznym stanem wartości niematerialnych i prawnych, a stanem wynikającym z ewidencji księgowej – str. 56-60 protokołu.

Na ostatni dzień każdego roku obrotowego przeprowadzać rzetelną inwentaryzację aktywów i pasywów, zgodnie z przepisami art. 26 ust. 1 ustawy o rachunkowości. Inwentaryzacji w drodze weryfikacji dokonywać przez porównanie danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikację wartości tych składników, stosownie do przepisów art. 26 ust. 1 pkt 3 tej ustawy.

Środki trwałe inwentaryzować w terminach i z częstotliwością wskazanych w przepisach art. 26 ust. 1, z uwzględnieniem art. 26 ust. 3 ustawy o rachunkowości.

Ujawnione w toku inwentaryzacji różnice między stanem rzeczywistym a stanem wykazany w księgach rachunkowych wyjaśnić i rozliczać w księgach rachunkowych tego roku obrotowego, na który przypadał termin inwentaryzacji, zgodnie z przepisami art. 27 powołanej ustawy.

3. W zakresie budżetu jednostki samorządu terytorialnego:

3.1. W zakresie dochodów budżetowych:

3.1.1. Przypadki niezachowania powszechności opodatkowania podatkiem rolnym, leśnym i od nieruchomości – str. 65, 71 - 73 protokołu.

Złożyć deklarację na podatek od nieruchomości, w której wykazać budowle związane z prowadzeniem działalności gospodarczej (przeznaczone do zbiorowego zaopatrzenia w wodę), stanowiące własność gminy, a także złożyć deklarację na podatek leśny i uregulować należne podatki, stosownie do przepisów art. 2 ust. 1 pkt 3 oraz art. 3 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 6 ust. 9 pkt 1 i 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych i art. 2 ust. 1 pkt 1 oraz art. 6 ust. 5 pkt 1 i 3 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym (Dz. U. z 2002 r. Nr 200, poz. 1682 z późn. zm.).

Podatkiem rolnym i od nieruchomości opodatkować posiadaczy nieruchomości komunalnych (lub ich części), wskazanych w protokole kontroli, mając na uwadze

przepisy art. 3 ust. 1 pkt 4 ustawy o podatku rolnym oraz art. 3 ust. 1 pkt 4 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, z uwzględnieniem okresu przedawnienia prawa do wymiaru zobowiązań podatkowych oraz okresu przedawnienia zobowiązań podatkowych, wskazanego w przepisach art. 68 i art. 70 § 1 Ordynacji podatkowej.

Wezwać osoby fizyczne, będące właścicielami budynków mieszkalnych, wskazane w protokole kontroli, do złożenia informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych, na podstawie przepisów art. 274 a § 1 w związku z art. 3 pkt 5 Ordynacji podatkowej oraz art. 6 ust. 6 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, a następnie opodatkować je w drodze decyzji, mając na uwadze przepisy art. 6 ust. 7 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

3.1.2. Niesprawdzanie w latach 2010 – 2011 deklaracji podatkowych, o czym świadczy:

- *wykazanie w deklaracjach na podatek od nieruchomości, złożonych przez jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej, użytków rolnych niezajętych na prowadzenie działalności gospodarczej, jako zwolnionych z podatku od nieruchomości uchwałą Rady Gminy (od podatników należało wyegzekwować deklaracje na podatek rolny i należny podatek rolny),*
- *niewykazanie w deklaracji na podatek od nieruchomości, złożonej przez jednostkę OSP, budynku (o pow. użytkowej 427,87 m²) związanego z ochroną przeciwpożarową, zwolnionego uchwałą Rady Gminy oraz przekazanego nieodpłatnie jednostce OSP gminnego budynku (po byłym punkcie skupu mleka),*
- *podwójne opodatkowanie (podatkiem od nieruchomości i rolnym) użytków rolnych niezajętych na prowadzenie działalności gospodarczej (o pow. 0,16 ha),*
- *opodatkowanie użytków rolnych podatkiem od nieruchomości, stawką dla „gruntów pozostałych”,*
- *wykazanie w deklaracji na podatek od nieruchomości, złożonej przez szkołę publiczną, użytków rolnych jako zwolnionych ustawowo z podatku od nieruchomości,*
- *opodatkowanie podatników podatku od środków transportowych na podstawie niekompletnie albo nieprawidłowo wypełnionych deklaracji, w tym z zastosowaniem nieprawidłowej stawki podatku – str. 66 - 69, 79 - 81 protokołu.*

Sprawdzać przedkładane deklaracje podatkowe, w celu stwierdzenia ich formalnej poprawności oraz ustalenia stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia jego zgodności z przedstawionymi dokumentami, stosownie do przepisów art. 272 pkt 2 i 3 Ordynacji podatkowej.

W razie wątpliwości co do rzetelności złożonych deklaracji, wzywać podatników do udzielenia niezbędnych wyjaśnień lub do ich uzupełnienia (w tym także w przypadku niepodania w deklaracji na podatek od środków transportowych

informacji niezbędnych do zastosowania prawidłowej stawki podatku), wyznaczając odpowiedni termin oraz wskazując przyczyny, ze względu na które dane zawarte w deklaracji podaje się w wątpliwość, stosownie do przepisów art. 274a § 2 powołanej ustawy.

Przy opodatkowywaniu gruntów uwzględniać przepisy art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2010 r. Nr 193, poz. 1287) oraz przepisy art. 1 ustawy o podatku rolnym, w związku z art. 2 ust. 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, zgodnie z którymi podstawę wymiaru podatków stanowią dane zawarte w ewidencji gruntów i budynków, przy czym grunty sklasyfikowane w ewidencji gruntów jako użytki rolne, z wyjątkiem zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej innej niż działalność rolnicza, podlegają opodatkowaniu podatkiem rolnym. Wykazanie użytków rolnych w deklaracji na podatek od nieruchomości w części dotyczącej informacji o przedmiotach zwolnionych bądź wykazanie użytków rolnych niezajętych na prowadzenie działalności gospodarczej w deklaracji na podatek od nieruchomości i ich opodatkowanie podatkiem od nieruchomości – wg stawki jak dla „gruntów pozostałych”, nie znajduje uzasadnienia w przepisach prawa.

Szkoły publiczne, będące posiadaczami użytków rolnych, opodatkowywać podatkiem rolnym na podstawie przepisów art. 3 ust. 1 pkt 4 ustawy o podatku rolnym. Jednostki te korzystają ze zwolnienia z podatku rolnego – na podstawie art. 12 ust. 2 pkt 2 ustawy o podatku rolnym – w zakresie gruntów zajętych na działalność oświatową, w sytuacji gdy szkoła złoży wniosek o zwolnienie, a organ podatkowy udzieli zwolnienia na podstawie decyzji, stosownie do przepisów art. 13d ust. 1 tej ustawy, przy czym zwolnienie stosowane jest od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym złożono wniosek (art. 13d ust. 3 ustawy). W przypadku gdy szkoła nie złoży wniosku, zwolnienie z podatku rolnego nie może być zastosowane.

Przy opodatkowywaniu budynków lub ich części uwzględniać zasadę określoną w przepisach art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, zgodnie z którą podstawę opodatkowania budynków lub ich części stanowi powierzchnia użytkowa, której definicja zawarta jest w przepisach art. 1a ust. 1 pkt 5 tej ustawy.

Jeśli okaże się, że złożone przez podatników deklaracje zawierają błędy rachunkowe, inne oczywiste omyłki albo wypełniono je niezgodnie z ustalonymi wymaganiami (np. podatnik zastosował nieprawidłową stawkę podatku) – postępować w sposób wskazany w przepisach art. 274 § 1 i 2 Ordynacji podatkowej.

Wystąpić do wskazanych w protokole podatników o przedłożenie deklaracji (korekt deklaracji), również za lata ubiegłe, z uwzględnieniem okresu przedawnienia zobowiązań podatkowych, określonego w przepisach art. 70 § 1 Ordynacji podatkowej. W przypadku niewywiązania się z tego obowiązku, określić stosowną decyzją – na

podstawie art. 21 § 3 Ordynacji podatkowej – wysokość zobowiązania podatkowego.

Podatników – korzystających z zastosowanego przez Radę Gminy zwolnienia w podatku od nieruchomości – wezwać do złożenia korekt deklaracji na ten podatek, stosownie do przepisów art. 274 a § 1 Ordynacji podatkowej, w związku z art. 6 ust. 10 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

3.1.3. Nieprawidłowe ustalenie daty powstania i wygaśnięcia obowiązku podatkowego w podatku od nieruchomości. Opodatkowanie podatnika podatku od środków transportowych za nieprawidłowy okres – str. 70, 71, 73, 80 protokołu.

Przestrzegać terminu powstania obowiązku podatkowego w podatku od nieruchomości, określonego w przepisach art. 6 ust. 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, zgodnie z którymi jeżeli okolicznością, od której jest uzależniony obowiązek podatkowy, jest istnienie budynku lub ich części, obowiązek podatkowy powstaje z dniem 1 stycznia roku następującego po roku, w którym budowa została zakończona albo w którym rozpoczęto użytkowanie budynku lub jego części przed jego ostatecznym wykończeniem.

Datę wygaśnięcia obowiązku podatkowego w podatku od nieruchomości ustalać z końcem miesiąca, w którym ustały okoliczności uzasadniające ten obowiązek, zgodnie z przepisami art. 6 ust. 4 powołanej ustawy. Wysokość podatku od nieruchomości ustalać proporcjonalnie do liczby miesięcy, w których istniał obowiązek podatkowy, stosownie do art. 6 ust. 5 tej ustawy.

W sytuacji zaistnienia okoliczności mających wpływ na wygaśnięcie obowiązku podatkowego w podatku od środków transportowych – w związku np. ze sprzedażą bądź wyrejestrowaniem pojazdu – egzekwować obowiązek dokonania korekty deklaracji na podatek od środków transportowych, stosownie do przepisów art. 9 ust. 6 pkt 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, w związku z art. 274a § 1 Ordynacji podatkowej, mając na uwadze przepisy art. 9 ust. 3 i 5 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, w myśl których w przypadku zmiany właściciela środka transportowego zarejestrowanego, obowiązek podatkowy ciąży na poprzednim właścicielu do końca miesiąca, w którym nastąpiło przeniesienie własności, przy czym obowiązek ten wygasa z końcem miesiąca, w którym środek transportowy został wyrejestrowany.

3.1.4. Opodatkowanie w 2012 r. (do kwietnia) podatkiem od nieruchomości budynku oraz gruntu związanego z prowadzoną działalnością gospodarczą inną niż rolnicza lub leśna przez osobę podejmującą działalność po raz pierwszy, mimo zwolnienia tych

nieruchomości z podatku uchwałą Rady Gminy – str. 72 protokołu.

Budynki lub ich części oraz grunty związane z prowadzoną działalnością gospodarczą inną niż rolnicza lub leśna przez osobę podejmującą działalność po raz pierwszy zwalniać z podatku od nieruchomości na okres roku, zgodnie z postanowieniami § 1 ust. 2 uchwałą Nr XXXI/170/2001 Rady Gminy Radecznicza z dnia 28 grudnia 2002 r. w sprawie wprowadzenia zwolnień od podatku od nieruchomości na terenie gminy Radecznicza.

Ponadto opracować i przedstawić Radzie Gminy projekt uchwały zmieniającej uchwałą Nr XXXI/170/2001 Rady Gminy Radecznicza z dnia 28 grudnia 2002 r. w sprawie wprowadzenia zwolnień od podatku od nieruchomości na terenie gminy Radecznicza, przez dostosowanie jej postanowień § 1 ust. 2 (w zakresie dotyczącym zwolnienia z podatku nieruchomości związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą) do przepisów o pomocy publicznej, na podstawie art. 20b w związku z art. 7 ust. 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych – str. 72 protokołu.

3.1.5. Obliczenie odsetek za zwłokę za nieprawidłowy okres, a w konsekwencji wskazanie w decyzji w sprawie umorzenia zaległości podatkowych wraz z odsetkami zawyżonej ich kwoty – str. 74 protokołu.

Odsetki za zwłokę naliczać od dnia następującego po dniu upływu terminu płatności podatku, w związku z przepisami art. 12 § 1, art. 53 § 1 i § 2 oraz art. 210 § 1 pkt 5 Ordynacji podatkowej oraz § 7 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 sierpnia 2005 r. w sprawie naliczania odsetek za zwłokę oraz opłaty prolongacyjnej, a także zakresu informacji, które muszą być zawarte w rachunkach (Dz. U. Nr 165, poz. 1373 z późn. zm.).

3.1.6. Nieprawidłowości przy udzielaniu ulg i zwolnień w podatku rolnym, w tym:

- odebranie od podatnika ubiegającego się o zwolnienie z tytułu nabycia gruntów oświadczenia, które nie zostało złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznania,*
- wskazanie niepełnej podstawy prawnej w decyzji w sprawie udzielenia ulgi inwestycyjnej,*
- udzielenie ulgi mimo nieudokumentowania faktu zakończenia inwestycji – str. 76, 77 protokołu.*

W przypadku, gdy w postępowaniu podatkowym dowodem potwierdzającym określone fakty jest – złożone na wniosek podatnika – oświadczenie, odbierać je pod rygorem odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznania, stosownie do przepisów

art. 180 § 2 Ordynacji podatkowej.

Jako podstawę prawną wydania decyzji w sprawie udzielenia ulgi inwestycyjnej, stanowiącej pomoc publiczną, wskazywać – obok przepisów unijnych - przepisy art. 13 i art. 13d ustawy o podatku rolnym w związku z art. 210 § 1 pkt 4 Ordynacji podatkowej.

Ulge inwestycyjną przyznawać po zakończeniu inwestycji, stosownie do przepisów art. 13 ust. 2 ustawy o podatku rolnym. Dokumentować fakt zakończenia inwestycji; dowodem może być np. notatka służbowa sporządzona przez inspektora ds. budownictwa potwierdzająca zakończenie inwestycji albo złożone – na wniosek podatnika – oświadczenie. W przypadku gdy dowodem potwierdzającym określone fakty jest – złożone na wniosek podatnika – oświadczenie, odbierać je pod rygorem odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznania, stosownie do przepisów art. 180 § 2 Ordynacji podatkowej.

3.1.7. Niepodjęcie czynności zmierzających do wszczęcia postępowania egzekucyjnego w stosunku do osób fizycznych posiadających zaległości podatkowe (przypadki) – str. 77 protokołu.

Podejmować konsekwentne czynności zmierzające do wszczęcia postępowania egzekucyjnego w stosunku do osób posiadających zaległości podatkowe, w związku z przepisami art. 6 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2012 r., poz. 1015 z późn. zm.).

Jeżeli należność nie zostanie zapłacona w terminie określonym w decyzji lub wynikającym z przepisu prawa, do zobowiązanego wysłać upomnienie, a po bezskutecznym upływie wyznaczonego w upomnieniu terminu płatności – wystawiać tytuły wykonawcze i kierować je do właściwego miejscowo urzędu skarbowego systematycznie i bez zwłoki, stosownie do przepisów § 3 ust. 1, § 5 ust. 1, § 6 ust. 1 i § 7 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. Nr 137, poz. 1541 z późn. zm.).

3.1.8. Nieopodatkowanie pojazdów podatkiem od środków transportowych (przypadki) – str. 79 protokołu.

W przypadku niezłożenia deklaracji na podatek od środków transportowych przez właścicieli pojazdów, mimo wezwania organu podatkowego do jej złożenia, wydawać – na podstawie przepisów art. 21 § 3 Ordynacji podatkowej – decyzję

określającą wysokość zobowiązania podatkowego po przeprowadzeniu postępowania podatkowego oraz wyegzekwować należny podatek, z uwzględnieniem okresu przedawnienia zobowiązań podatkowych, wskazanego w przepisach art. 70 § 1 tej ustawy. W celu zapewnienia powszechności opodatkowania podatkiem od środków transportowych dokonywać okresowej weryfikacji danych zawartych w podatkowej ewidencji środków transportowych z danymi z rejestru prowadzonego przez Starostwo Powiatowe w Zamościu, wykazywanymi przez tę jednostkę w informacjach, o których mowa w przepisach § 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 24 grudnia 2002 r. w sprawie informacji podatkowych (Dz. U. Nr 240, poz. 2061 z późn. zm.).

3.1.9. Niepobieranie odsetek za zwłokę od nieterminowo regulowanych należności z tytułu opłat za dostawę wody, w sytuacji gdy ich wysokość nie przekraczała kwoty 6,60 zł – str. 85-86 protokołu.

Od nieterminowo regulowanych należności (o charakterze cywilno-prawnym) z tytułu opłat za dostawę wody pobierać odsetki w wysokości ustalonej w zawartych umowach, mając na uwadze przepisy art. 42 ust. 5 ustawy o finansach publicznych.

3.1.10. Niezawarcie – w umowach o zaopatrzenie w wodę – postanowień dotyczących warunków usuwania awarii przyłączy wodociągowych lub przyłączy kanalizacyjnych, będących w posiadaniu odbiorcy usług oraz procedur i warunków kontroli urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych – str. 86-87 protokołu.

W umowach o zaopatrzenie w wodę lub odprowadzanie ścieków zamieszczać postanowienia wskazane w przepisach art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2006 r. Nr 123, poz. 858 z późn. zm.).

3.1.11. Niepodejmowanie skutecznych czynności zmierzających do wyegzekwowania zaległych należności za dostawę wody, skutkujące przedawnieniem roszczeń z tego tytułu (na 31.12.2011 r. w wysokości 2.571,28 zł – str. 88 protokołu.

Podejmować konsekwentne czynności zmierzające do wyegzekwowania zaległych należności z tytułów cywilnoprawnych, na podstawie przepisów Części Trzeciej „Postępowanie egzekucyjne” ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296 z późn. zm.), nie dopuszczając do przedawnienia roszczeń, mając na uwadze przepisy art. 42 ust. 5 ustawy o finansach publicznych.

3.1.12. Niestosowanie określonego uchwałą Rady Gminy trybu udzielania ulg w spłacie należności pieniężnych, do których nie stosuje się przepisów ustawy – Ordynacja podatkowa – str. 88 - 89, 105 protokołu.

W przypadku ubiegania się zobowiązanego o ulgę w spłacie należności pieniężnych, do których nie stosuje się przepisów ustawy – Ordynacja podatkowa stosować tryb określony uchwałą Rady Gminy Radechnica Nr V/14/2007 z 15 marca 2007 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu umarzania wierzytelności z tytułu należności pieniężnych, do których nie stosuje się przepisów ustawy - Ordynacja podatkowa oraz udzielania ulg w spłacie tych należności.

Ponadto przygotować i przedłożyć Radzie Gminy projekt uchwały zmieniającej cytowaną uchwałę przez określenie w niej warunków dopuszczalności pomocy publicznej w przypadkach, w których ulga stanowić będzie pomoc publiczną, stosownie do przepisów art. 59 ust. 2 ustawy o finansach publicznych w związku art. 30 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.).

3.2. W zakresie wydatków budżetowych:

3.2.1. Ujmowanie w ewidencji analitycznej prowadzonej do konta 231 „Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń” operacji dotyczących wypłaty świadczeń pieniężnych ze środków zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, w kwotach niezgodnych z faktyczną wypłatą – str. 92, 93 protokołu.

Zapisów w księgach rachunkowych dokonywać zgodnie z rzeczywistym przebiegiem operacji gospodarczej, stosownie do przepisów art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

Operacje wypłaty świadczeń ze środków zakładowego funduszu świadczeń socjalnych ewidencjonować na koncie 234 „Pozostałe rozrachunki z pracownikami”, zgodnie z zasadami funkcjonowania tego konta określonymi w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.

3.2.2. Nieprawidłowe ustalenie stażu pracy uprawniającego do nabycia prawa do nagrody jubileuszowej, skutkujące jej wypłaceniem w niewłaściwym terminie – str. 93 protokołu.

Nagrody jubileuszowe przyznawać i wypłacać pracownikom niezwłocznie po nabyciu do nich prawa, stosownie do przepisów § 8 ust. 1 i ust. 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. Nr 50 poz. 398 z późn. zm.).

3.2.3. Dokonywanie w 2011 r. wydatków w wysokościach przekraczających kwoty zaplanowane w planie finansowym Urzędu Gminy – str. 94-96 protokołu.

Wydatków publicznych dokonywać w granicach kwot określonych w uchwale budżetowej i w planie finansowym, z uwzględnieniem prawidłowo dokonanych przeniesień i zgodnie z planowanym przeznaczeniem, stosownie do przepisów art. 44 ust. 1 pkt 2 i 3 oraz art. 254 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.

3.2.4. Dokonanie w 2011 r. wydatków ze środków uzyskanych z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych (w łącznej kwocie 19.024,32 zł) na rzecz działających na terenie gminy szkół, klubów sportowych i stowarzyszeń, w formie zapłaty z budżetu gminy za faktury wystawione na te podmioty (na kwotę 11.384,66zł) lub faktury wystawione na Urząd Gminy, ale dotyczące działalności tych podmiotów – bez ogłoszenia otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych w tym zakresie lub podania do publicznej wiadomości ofert na realizację tych zadań złożonych przez zainteresowane podmioty i zawarcia z tymi podmiotami umów. Wydatkowanie tych środków (w kwocie 6.813,40 zł) na cele niezwiązane z realizacją zadań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych (m. in. na zakup materiałów remontowych, opału, usługi hostingowej, druku kalendarzy, wykładziny) – str. 98-100 protokołu.

Z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2010 r. Nr 234, poz. 1536 z późn. zm.) prowadzącymi na terenie gminy działalność pożytku publicznego m.in. w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym, tj. w zakresie zadań wskazanych w art. 4 ust. 1 pkt 32 ustawy, współpracować w formach i na zasadach określonych w przepisach art. 5 ust. 2 i 3 tej ustawy, w tym udzielając tym podmiotom dotacji z budżetu gminy na cele publiczne, stosownie do przepisów art. 221 ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych.

Wsparcia lub powierzenia realizacji zadań publicznych przez wskazane wyżej podmioty dokonywać po przeprowadzeniu otwartego konkursu ofert i po zawarciu umowy, stosownie do przepisów art. 11 ust. 2 i art. 16 ust. 1 oraz zgodnie z zasadami określonymi

w art. 13 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, chyba że przepisy odrębne przewidują odmienny tryb zlecenia.

Zlecenia zadań publicznych, których wysokość dofinansowania lub finansowania nie przekracza kwoty 10.000 zł, a okres realizacji jest nie dłuższy niż 90 dni, można dokonywać z pominięciem otwartego konkursu ofert – wyłącznie na podstawie ofert złożonych przez zainteresowane podmioty oraz po spełnieniu pozostałych warunków określonych w przepisach art. 19a cytowanej ustawy.

Dochody z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych oraz z opłat za korzystanie z tych zezwoleń przeznaczają wyłącznie na realizację gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnego programu przeciwdziałania narkomanii, stosownie do przepisów art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012 r., poz. 1356) w związku z art. 44 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.

3.2.5. Przyjmowanie do wyliczenia kwoty jednorazowego dodatku uzupełniającego dla nauczycieli za 2011 r. innych niż wynikające z angaży stawek wynagrodzenia zasadniczego dla danego nauczyciela w poszczególnych miesiącach, co skutkowało ustaleniem i wypłaceniem dodatków uzupełniających w nieprawidłowej wysokości – str. 102-103 protokołu.

Przy obliczaniu kwoty jednorazowego dodatku uzupełniającego, dla każdego nauczyciela oddzielnie wyliczać osobistą stawkę wynagrodzenia zasadniczego proporcjonalnie do okresu zatrudnienia, według wzoru $S_j = A \times B \times C$ (gdzie: S_j – osobista stawka wynagrodzenia zasadniczego nauczyciela z uwzględnieniem okresu zatrudnienia na danym stopniu awansu zawodowego; A – stawka wynagrodzenia zasadniczego nauczyciela na pełnym etacie; B – tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin zajęć nauczyciela w przeliczeniu na pełny etat; C – okres zatrudnienia – czas, w którym nauczyciel był zatrudniony na danym stopniu awansu zawodowego i pobierał wynagrodzenie ze środków ujętych w planie finansowym szkoły w ciągu roku podlegającego analizie), określonego w pkt. 1 załącznika nr 1 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 stycznia 2010 r. w sprawie sposobu opracowywania sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 6, poz. 35 z późn. zm.).

3.2.6. Nieprawidłowości dotyczące warunków udziału w postępowaniu oraz dokumentów żądanych od wykonawców na potwierdzenie ich spełniania, stwierdzone w ogłoszeniach o zamówieniach i w specyfikacjach istotnych warunków zamówień pn.:

a) „Wymiana pokrycia dachowego remizo - świetlicy w Podlesiu Dużym, polegające

na żądaniu od wykonawców wykazu robót budowlanych wykonanych w okresie ostatnich 5 lat przed dniem wszczęcia postępowania,

b) *„Remont dróg gminnych na terenie gminy Radecznica”, polegające na:*

- *niewskazaniu w ogłoszeniach o zamówieniu – zamieszczonych na stronie internetowej oraz w siedzibie zamawiającego – wszystkich dokumentów żądanych od wykonawców, które zawarto w ogłoszeniu opublikowanym w Biuletynie Zamówień Publicznych (tj. aktualnych zaświadczeń z Urzędu Skarbowego oraz właściwego oddziału ZUS lub KRUS, potwierdzających niezaleganie wykonawcy z opłacaniem podatków, składek i opłat (...) oraz informacji banku lub spółdzielczej kasy oszczędnościowo – kredytowej potwierdzającej wysokość posiadanych środków finansowych lub zdolność kredytową wykonawcy),*
- *żądaniu aktualnego zaświadczenia o wpisie do ewidencji gospodarczej, którego możliwości żądania nie przewidywały przepisy obowiązujące w dniu wszczęcia postępowania o udzielenie zamówienia (14.07.2011 r.) – str. 108-110 protokołu.*

Dochowywać należytej staranności przy formułowaniu treści ogłoszeń o zamówieniu oraz specyfikacji istotnych warunków zamówienia, zapewniając zgodność treści ogłoszeń – zarówno ze sobą, jak i z treścią specyfikacji istotnych warunków zamówienia, w tym m.in. w zakresie warunków udziału w postępowaniu, opisu sposobu dokonywania oceny spełniania tych warunków oraz oświadczeń i dokumentów potwierdzających ich spełnianie, stosownie do przepisów art. 36 ust. 1 pkt 5 i 6 oraz art. 41 pkt 7 w związku z art. 25 ust. 1 pkt 1 ustawy – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 z późn. zm.), mając na uwadze, że ogłoszenie o zamówieniu, którego wartość jest mniejsza niż kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy – odpowiednio zamieszczane lub publikowane w miejscu publicznie dostępnym w siedzibie zamawiającego lub stronie internetowej – nie może zawierać informacji innych niż zamieszczone w Biuletynie Zamówień Publicznych, zgodnie z przepisami art. 40 ust. 6 pkt 2 tej ustawy.

Zawarcie w ogłoszeniach o zamówieniu i w specyfikacji różniących się informacji uniemożliwia stwierdzenie, jakie w rzeczywistości elementy i warunki postępowania ustalił zamawiający (wskazane w ogłoszeniu, a jeżeli tak – to w którym, czy też wskazane w specyfikacji), co wprowadza w błąd wykonawców ubiegających się o udzielenie zamówienia, a w konsekwencji może prowadzić do naruszenia – określonej w przepisach art. 7 ust. 1 Prawa zamówień publicznych – zasady równego traktowania wszystkich wykonawców i prowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia w sposób zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji.

Żądając od wykonawców wykazu wykonanych robót budowlanych w zakresie niezbędnym do wykazania spełniania warunku wiedzy i doświadczenia – na podstawie § 1 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 2009 r. w sprawie rodzajów dokumentów, jakich może żądać zamawiający od wykonawcy, oraz form, w jakich

te dokumenty mogą być składane (Dz. U. Nr 226, poz. 1817) – prawidłowo wskazywać okres, z którego wykonawcy mogą wykazać się doświadczeniem, tj. ostatnie pięć lat przed upływem terminu składania ofert albo wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu.

Żądanie od wykonawców aktualnego zaświadczenia o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej nie znajduje podstaw w przepisach tego rozporządzenia.

3.2.7. Niewezwanie wykonawców, których oferty wybrano w postępowaniu o udzielenie zamówienia pn., „Remont dróg gminnych na terenie gminy Radecznicza” (w części 6 i 8), do uzupełnienia brakujących dokumentów potwierdzających spełnianie warunku udziału w postępowaniu dotyczącego sytuacji finansowej wykonawcy, tj. informacji banku lub spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej potwierdzającej zdolność kredytową lub posiadanie środków finansowych w kwocie nie mniejszej niż 50% ceny ofertowej – str. 110 protokołu.

Wykonawców, którzy w określonym terminie nie złożyli wymaganych przez zamawiającego oświadczeń lub dokumentów, o których mowa w art. 25 ust. 1 ustawy – Prawo zamówień publicznych, lub którzy nie złożyli pełnomocnictw, albo którzy złożyli wymagane przez zamawiającego oświadczenia i dokumenty, o których mowa w art. 25 ust. 1, zawierające błędy lub którzy złożyli wadliwe pełnomocnictwa – wzywać do ich złożenia w wyznaczonym terminie, chyba że mimo ich złożenia oferta wykonawcy podlega odrzuceniu albo konieczne byłoby unieważnienie postępowania, stosownie do przepisów art. 26 ust. 3 powołanej ustawy.

4. W zakresie gospodarki mieniem:

4.1. Nieprawidłowości w zakresie gospodarki mieniem, polegające na:

- niewskazaniu w wykazie nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży terminu do złożenia wniosku przez osoby, którym przysługuje pierwszeństwo w ich nabyciu,
- zawieraniu z tymi samymi najemcami kolejnych umów najmu, których przedmiotem była ta sama nieruchomość na okres do trzech lat bez zgody Rady Gminy,
- niezamieszczeniu informacji o wywieszeniu wykazu nieruchomości przeznaczonych do oddania w najem w prasie lokalnej i na stronach internetowych Urzędu,
- niezamieszczeniu w wykazach nieruchomości przeznaczonych do oddania w najem wszystkich wymaganych informacji – str. 118-120 protokołu.

W wykazach nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży lub oddania w najem zamieszczać odpowiednie informacje wskazane w przepisach art. 35 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.). Informację o wywieszeniu tych wykazów

podawać do publicznej wiadomości przez ogłoszenie w prasie lokalnej, a także na stronach internetowych Urzędu, zgodnie z przepisami art. 35 ust. 1 tej ustawy.

Po umowie zawartej na czas oznaczony do 3 lat kolejne umowy najmu, których przedmiotem jest ta sama nieruchomość, zawierać za zgodą Rady Gminy, stosownie do przepisów art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.), mając na uwadze przepisy art. 4 pkt 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami i art. 46 § 1 Kodeksu cywilnego.

Ponadto informuję, że uchwały Rady Gminy w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych objęte są nadzorem wojewody i winny być mu przedkładane w terminie 7 dni od dnia ich podjęcia, stosownie do przepisów art. 90 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) – str. 97 protokołu.

Jeżeli uważa Pan, że wśród wniosków zawartych w tym wystąpieniu są takie, które naruszają prawo przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie, przysługuje Panu – zgodnie z art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie w ciągu 14 dni od otrzymania tego wystąpienia.

Jednocześnie informuję, że – stosownie do przepisu art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – jest Pan zobowiązany zawiadomić Izbę o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub o przyczynach ich niewykonania – w formie pisemnej i elektronicznej (plik w formacie Microsoft Word (*.doc) lub Rich Text Format (*.rtf) na adres: wkgf@lublin.rio.gov.pl) – w terminie 30 dni od daty doręczenia Panu tego wystąpienia, mając na uwadze przepisy art. 27 tej ustawy.

Jacek Grządka

Do wiadomości:

Rada Gminy Radecznicza